

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก โดยเฉพาะตามชนบท บริการด้านการค้า การธนาคาร และความเจริญต่าง ๆ ยังกระจายไปไม่ถึง การศึกษาโดยทั่วไปอยู่ในระดับต่ำ และยังคงเอารอดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ดังนั้นจึงควรได้มีการศึกษาหาช่องทางในการที่จะสร้างสรร และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในชนบทให้สามารถพัฒนาตัวเองให้มีรายได้อู่งขึ้น และความเป็นอยู่ดีขึ้น

"สหกรณ์เครดิตยูเนียน" เป็นองค์การหนึ่งที่มีบทบาทในการให้การศึกษาพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ โดยล่อนให้สมาชิกกู้ยืมใช้จ่ายเงินอย่างฉลาด รู้จักประหยัด รู้จักควบคุมเศรษฐกิจของตนและครอบครัว สมาชิกในสหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละคนจะมาสะสมเงินไว้และให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อน หรือมีความต้องการใช้เงินได้ทันท่วงที เงินทุกบาททุกสตางค์ในสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะอยู่ในชุมชนนั้น เพื่อพัฒนาสมาชิกและชุมชน

แนวความคิดแบบสหกรณ์เครดิตยูเนียนแพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2505 และได้กระจายไปตามชนบทต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยมี "ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด" เป็นศูนย์กลางในการที่จะส่งเสริมให้คำแนะนำ ช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ และให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ แก่สหกรณ์เครดิตยูเนียน การศึกษาบทบาทของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ที่มีต่อสหกรณ์สมาชิก ก็เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงาน ฐานะการเงิน ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางแก้ไข อันจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกและประชาชนที่สนใจโดยทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาบทบาทของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ที่มีต่อสหกรณ์สมาชิก มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเล่นอเป็นวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการธนาคารและการเงิน ภาควิชาการธนาคารและการเงิน คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาบทบาทและการดำเนินงานของสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนเกี่ยวกับการบริหารงาน การรับฝากเงิน การให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก และการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของชุมนุมสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นศูนย์กลางของสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนทั่วไป ในด้านการสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือทางการเงินและความมั่นคงให้กับสหกรณ์ การจัดฝึกอบรมวิชาความรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและเผยแพร่สหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยน
4. เพื่อค้นหาแนวทางและข้อคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยน และชุมนุมสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อความอยู่รอด มั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยน
5. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริม และควบคุมสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทย
6. เพื่อที่จะเผยแพร่สหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนให้เป็นที่ทราบแก่บุคคลทั่วไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารอบบาทของชุมนุมสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด ที่มีต่อสหกรณ์สมาชิก แบ่งการศึกษาออกเป็น

1. ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างในการบริหารงาน โครงสร้างทางการเงิน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด และได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนแล้ว

2. ศึกษาถึงโครงสร้างของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด รวมทั้งบทบาทของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ที่มีต่อสหกรณ์สมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น บทบาททางด้านการเงิน บทบาทในด้านเทคนิควิชาการต่าง ๆ บทบาทในการเสริมสร้างเสถียรภาพและบทบาทในด้านการสร้างเอกลักษณ์ให้กับสหกรณ์สมาชิก

3. ศึกษาถึงบทบาทของรัฐบาลในด้านการส่งเสริม และควบคุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน รวมทั้งการจดทะเบียนสหกรณ์เครดิตยูเนียน

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่อไปนี้คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) คือ แหล่งข้อมูลโดยตรง ซึ่งได้แก่ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด วิธีการศึกษาทำโดยสอบถามเจ้าหน้าที่ของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด เกี่ยวกับการดำเนินงาน และโดยการออกสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวกับทางราชการศึกษาโดยสอบถามข้อมูลจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ สหนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) คือ แหล่งข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว ซึ่งได้แก่ หนังสือ วารสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเผยแพร่ต่อสมาชิกสหกรณ์และบุคคลทั่วไป ตลอดจนประมวลกฎหมายและระเบียบกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด วิธีการศึกษาโดยการอ่าน และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบในการเขียนวิทยานิพนธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์เครดิตยูเนียน และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ว่ามีความสำคัญแก่สมาชิกของสหกรณ์และทางสังคมอย่างไร

2. ช่วยให้การเข้าถึงปัญหา และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ
ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ปัญหาทางการเงิน ตลอดจนแนวทางและข้อ
เสนอนะในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียน สมาชิก
ของสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย